

Széchenyi Ágnes
A Pap Károly Társaság
documentumai
Szegi Pál hagyatékában

1948 márciusában – a nap megjelölése nélkül – Bóka László, Illyés Gyula, Keresztury Dezső, Szegi Pál és Zelk Zoltán aláírásával legkevesebb negyven felkérő levelet kézbesített a posta. A címzettekben közös, hogy Pap Károly személyes ismerősei, tisztelői, barátai: írók, muzsikuskok, színészek, (értelmiségi) hivatalnokok. A felkérő levél címzettjeinek névsora Szegi Pál hagyatékában őrződött meg. Géppel írt, kézírással bővített lista. A címzettek e szerint a dokumentum

szerint: Szabó Lőrinc, Németh László, Gonda Imre, ekkor a külügyminisztérium munkatársa, Fodor József, Bánki Zsuzsa, Ascher Oszkár, Kolozsvári Grandpierre Emil, Képes Géza, Füsi József, Gyárfás Miklós, Örkény István, Vajda Endre, Palkó Sándor, az Athenaeum vezérigazgatója, Molnár György, a Magyar Téka Irodalmi Könyvkiadó igazgatója, Mikes Margit, a *Pesti Napló* szerkesztőjének lánya, költő (és csatlakozik majd férje, Kemény László festőművész is), Mándy Iván, Basch Lóránt, Farkas Ferenc, parasztpárti politikus, képviselő, a *Változ* című folyóirat felelős kiadója, Darvas József, Gáspár Endre, Komlós Aladár, Zsoldos László, az író unokaöccse, Palotai Boris és Palotai Erzs, az íróházaspár Sziráky Judit és Hárs László, Zsolt Béla, Tóth Aladár, Magyar Bálint, a

Budapest, 1948 március hó

Kedves Barátunk!

Mi, akik Pap Károlyt szerettük és becsültük, elhatároztuk, hogy emlékének megörökítésére baráti társaságot szervezünk.

Pap Károlyt, mint az írói tisztaság és tisztesség jelképét idézzük magunk elé és azt reméljük, hogy ennek a baráti egyesülésnek a mai magyar irodalmi életre is kihatása lesz.

Téged is azok közé sorolunk, akik Pap Károly emlékét azzal a szeretettel őrzik, mint mi és felkérünk, hogy ehhez a megalakítandó eszmei közösséghez Te is csatlakozz.

Szíves válaszdodat mielőbb kérjük és vagyunk

baráti üdvözléssel:

Bóka László
 Illyés Gyula
 Keresztury Dezső
 Szegi Pál
 Zelk Zoltán

Ló' Kallós
Illyés Gyula
Keresztury Dezső
Szegi Pál
Zelk Zoltán

*Csatlakozunk a listához:
 Palotai Erzsébet
 Komlós Aladár*

Nemzeti Színház főtítkára, Szabolcsi Bence, Barabás Tibor, ekkor az írószövetség főtítkára, Devecseri Gábor, Trencsényi-Waldapfel Imre, ekkor szegedi professzor, Frankl Sándorné, a legendás könyvkötő és irodalomszervező özvegye, Lányi Sarolta, dr. Sándor Zoltán, Engel Iván zongoraművész, Mihályfi Ernő újságíró, ekkor az országgyűlés alelnöke, és Goda Gábor író, a főváros kulturális ügyeinek tanácsnoka. S természetesen kapott ilyen levelet az író özvegye, Pap Ká-

rolyné, írói nevén Pap Hedvig is. A levelek szövege azonos: „Kedves Barátunk! Mi, akik Pap Károlyt szerettük és becsültük, elhatároztuk, hogy emlékének megörökítésére baráti társaságot szervezünk. Pap Károlyt, mint az írói tisztaság és tisztesség jelképét idézzük magunk elé, és azt reméljük, hogy ennek a baráti egyesülésnek a mai magyar irodalmi életre is kihatása lesz. Téged is azok közé sorolunk, akik Pap Károly emlékét azzal a szeretettel őrzik, mint mi, és felkérünk, hogy ehhez a megalakítandó eszmei közösséghez Te is csatlakozz. Szíves válaszdodat mielőbb kérjük, és vagyunk baráti üdvözléssel, aláírások.” Március 17-től folyamatosan érkeznek a Szegi Pál hagyatékában talált válaszlevelek. A névsorból nem jelentkeznek, pontosabban Szegi iratai között nem található levele

Károly barátom,

napra közzéadva megköszönöm a felajánlást, hogy a Pap Károly emlékére alakuló társaság központjaként. En igazán sokra számíthatok társaságunk felépítésére. Ha egyik is lesz (mint a delzevi székelység) úgy is lesz nyitva; nem az én kívánságom, amit tapasztaltam, hogy az irihlalom csak kirádság és folyóiratok van szükség, mindezt is úgy alakítsd vagy, allansegítéssel – csak a valódi lelkesi érdeklődés megkezdéséhez való szellemi mozgás.

Azt gondolom azonban, hogy amit te javasoltál, az úgyis érdekes lesz – hanem igazán Pap Károly s néhány hónap múlva, Károly elhalál után, emlékeket dolgozni majd – és hogy azért s minél inkább a józan feljuttató közelmélettel ki ne járulhatna ki. Most nyílnak az emlékeztetőink. Kezbe egy titulus egyéni s megvár egy nagy munka. Hisz itt életrajzt és jellemzést költi; de van Pap Károly, van Károly Gyula, van Gyula Pál, van Sándor Károly György, van Károly István. Bár inkább közeledés, mint az életközvetlen s a nagy hűség, hiszen megírt mindent, amit emlékeztető.

Életrajzát és történetét szeri társaságtól. Most is egy névvel kezdjék meg a tanulmányokat: újra ez a nagy munka, hogy a halál fordítva nézve látszik. Ha nem is a nagyobbá, de a legnagyobbat ami el lehet.

Régi barátokkal
Károly barátom, 1948. március 22-én

Károly barátom

Bánki Zsuzsa színművésznőnek, Képes Géának, Darvas Józsefnek, Palotai Borisnak, Mihályfi Ernőnek. Van, aki egyszerűen visszaküldte a felkérő levelet, aláírva természetesen, s egy-egy örömteli csalakodó sorral – mint Fodor József, Komlós Aladár és Palotai Erzs, Fűsi József, Szabó Lőrinc. S vannak, akik külön levelet írnak, rövidebbet hosszabbat, megemlékezve Pap Károlyról. S találunk a névsorban nem szereplő csatlakozó dokumentumokat is. Dr. Sándor Lászlótól, a Madách Színház ügyvezető igazgatójától, dr. Benoschofsky Ilonától, Vihar Bélától, Szemere Samutól, az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat elnökétől, Devecseri Emilnéől. Szegi megőrzött egy kis papírlapot Pap Károlyné kézírásával. Egyik oldalán Buday György londoni címe, a másikon lelkes sorok, „közben beszéltem Amerikával is”.

Április 17-én délután az Eötvös Collégium nagytermében – Keresztury a kollégium igazgatója – megalakul a társaság. A jelenlevők egyhangúan döntenek: a társaság elnöke Illyés Gyula, ügyvezető titkára Szegi Pál legyen. Az alakuló ülés jegyzőkönyvét is Szegi vezeti. Keresztury nyitja meg az ülést, ismerteti a társaság céljait. Nem tudjuk egyértelműen megállapítani ezen dokumentum alapján sem, hogy ki vetette fel a társaság szükségességének gondolatát. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a társaság a „mártír írók emlékének ápolá-

sán túl a magyar irodalmi élet eleven kérdéseinek figyelemmel kísérője és a kritikai lelkiismeret tiszta őrhelye kíván lenni”. Ezután Palotai Erzs mondta el Pap Károly *Vallomása* című „rövid prózai írását”. Illyés és Szegi is rövid beszédet mond. A társaság munkaprogramjáról Szegi Pál ad előzetes tájékoztatást. Havonta, kéthavonta szeretnének felolvasásokat és ankétokat tartani „jelentős és időszerű irodalmi, világnézeti problémák megbeszélése, megvilágítása céljából. Emellett anyagi eszközök előteremtése után, irodalmi kiadványok közrebecsátását is feladatának tekinti a Társaság. Pap Károly eltűnésének következő évfordulójára tervbe vettük egy Pap Károly Emlékkönyv kiadását. Az Emlékkönyv Pap Károlyra vonatkozó esszék, tanulmányok mellett az író tudományos igényű oeuvre-katalógusát s a kortárs kritika teljes bibliográfiáját fogja tartalmazni. Nem személyi kultusz, hanem általános irodalmi érdek vezeti ebben a munkában a Társaságot. Sorát kívánjuk ejteni a többi jeles mártír író emléke megőrkítésének is. Sárközi György, Gelléri Andor Endre, Radnóti Miklós, Fenyő László stb. munkásságának irodalomtörténeti és kritikai feldolgozását is feladatunknak tekintjük. Az ő életüknek nagy tanulságát levonni a becsületes életben maradtak feladata. Ugyanezempont alapján pályázatot kíván kiírni a Társaság egy irodalmi értékű József Attila-monográfia

megírására. Programba vesszük egy-egy Móricz Zsigmond és Tóth Árpád emlékest megrendezését is, mert a múlt értékeivel szemben is teljesíteni akarjuk az élő kritika feladatát. [...] Dr. Sándor Zoltán felvetette a gondolatát egy állandó irodalmi díj alapításának. Ha sikerül anyagi alapot teremteni a Társaság »Pap Károly irodalmi díj« néven egy évenként, kétévenként kiosztásra kerülő *novellagyűjteményét* rendszeresítene, mellyel az elmúlt esztendő (vagy két esztendő) legkiemelkedőbb novelláját vagy novellaíróját tüntetné ki.”

A társaság nevében május 7-én – erről egy számla tanúskodik – Pap Károlyné átveszi az Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Rt.-nél megrendelt céges borítékokat és levélpapírokat. Nagyon komoly elszánásra enged következtetni, hogy mindegyikből 1700 példány készült. Május folyamán Szegi Pál több „hivatalnak” bejelenti a társaság megalakulását, s kéri azok erkölcsi támogatását. Ilyen levelet kap Kodály Zoltán, a Magyar Művészeti Tanács elnöke, Goda Gábor, fővárosi kultúratanácsnok, Antal Jánosné, a külügyminisztérium főosztályvezetője, Vihar Béla, Szemere Samu, az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat elnöke, akadémikus, dr. Scheiber Sándor, a Rabbiképző főtisztelendője és tanára. Anyagi támogatást kér a társaság a külügyminisztérium irodalmi osztályától, mert dr. Devecseri Emilné próbafordítása alapján egy londoni kiadó szívesen megjelentetné a *Megszabadítotttól a baláltól* című Pap Károly regényt. Goda Gábornak megköszöni Szegi, hogy „hathatós támogatásával” a Főváros a Koháry utcát Pap Károly utcának nevezi át, s egyben felkéri, hogy az utcanév-változtatás alkalmából tartandó kis ünnepségen Goda beszéljen majd. Goda pár nap múlva válaszolt, s közli, az újsághír nem volt egészen pontos, az elhatározás megvan ugyan, de egy bizottságnak még jóvá kell hagynia a döntést. (A mai tény: a egykori Koháry utcát Nagy Ignác utcának hívják. Pap Károly nevét egy angyalföldi utca viseli.) Június elején „egyszeri segélyt” kérnek Pap Károlyné számára a vallás és közoktatási minisztertől, Ortutay Gyulától. A kérés mellett Szegi

örömmel igazolja vissza a levélben, hogy az özvegy felkerült a „kegydíjban részesülendők” listájára is.

S hirtelen komorabb színt kapnak a levelek. Pap Károlyné szelíd keserőséggel kérdezi Szegi Páltól június 7-én, érdeklődött-e, hogy Major Tamás Illyéssel való megállapodása ellenére miért nem említi a Nemzeti Színház programjában „Karit”. 28-án reklamálva az ügyek elakadását, gyakorlati javaslatokkal áll elő: „Kedves drága Szegi Pál! Nekem a Külügy tempója mégis lassúnak és bizonytalanoknak tűnik. Felkérem magát, szíveskedjék egy

Kedves drága Szegi Pál! Kérlek a Külügy
tempója mégis lassúnak és bizony-
talannak tűnik. Felkérem magát
szíveskedjék egy levelet / kérelmet /
intézkülni a Nemzeti Színház Alapítvány-
hoz, hogy mivel Pap Károly még mindig
nem kapta meg az ammakorábbi a kom-
muniális magyarázata miatt ki nem
adott díjat, sem semmiféle más re-
habilitáló költészetre Devecseri né
honoriszociumát, míg a fennmaradt
muabejőmre. Vagyis várom nélele
s addig is így kérelmet Pap Károlyhoz.

levelet (kérelmet) intézni a Baumgarten Alapítványhoz, hogy mivel Pap Károly még mindig nem kapta meg az annak idején kommunista magatartása miatt ki nem osztott díjat, sem semmiféle más rehabilitást, *kölsönözze* Devecseriné honoráriumát, míg a formások rendbe jönnek.

„Július 3-án hosszú levélben panaszkodik és dicsér, kér és intézkedik. Önállóan lép fel a Pap Károly-ügyekben, méghozzá igen agilisán. Az angol fordítás támogatásának ügye elakadóban, s a külügy viselkedését már egyenesen furcsállja. Panaszkodik, hogy a Szikra Kiadó visszautasította egy korábban megígért Pap Károly-novelláskötet megjelenését. Szegi és Pap Károly kapcsolatára apelálva könyörgőre fogja: „A szeretet, ami Kari munkáihoz fűzte Magát anyai évig, most a sors furcsa göngyöltése folytán valóban Maga által számítható is le, és ezért van az, hogy ilyen kétségbeesett a kérésem. [...] Isten áldja meg, Palikám, előttem van mosolygó, örömteljes arca, hogy meg volt velem elégedve, s én nagyon szeretném, ha továbbra is meg lenne elégedve.”

Július 10-én megy a válaszlevél, melynek kéziratos fogalmazványát őrzi a Szegi-hagyaték. Ez a szöveg mélyebb vitákra, kölcsönös elégedetlenségekre enged következtetni a társaság és az özvegy között, mint Pap Károlyné leveléből kiderül. Szegi válasza egyszerre akarja megnyugtani és határozott hangon nyugalomra, megfontoltságra, diplomáciára inteni az özvegyet. „Ami a Pap Károly Társaság maga szerint lassú ügybuzgalmát illeti, engedje meg, hogy ismét nyomatékosan megnyugtassam. Jó volna, ha belátná, hogy a türelmetlen agresszivitás nem jó módszer. Mi se a Külügyminisztériummal, se semmiféle szervvel, intézménnyel szemben nem lépünk fel, s nem is léphetünk fel holmi magasztos követelődzéssel. A mi ügyünk fontos ügy, nagy ügy, de a mi feladatunk éppen az, hogy ennek a fontos ügynek a végrehajtásához a mai nehéz viszonyok között megtaláljuk a reális anyagi bázis megteremtésének lehetőségét. Nem ostromolhatjuk a minisztériumokat, s nem türelmetlenkedhetünk a »hosszú« elintézés miatt, mert ezzel csak az okvetetlenkedőknek és fontoskodóknak kijáró antipátiát kaphatjuk meg a megértő támogatás helyett. Azt hiszem, Maga se tartaná helyesnek, hogy a P. K. T. egy olyan javaslatot terjesszen a parlament elé, hogy szavazzanak meg egy mindenkire kötelező s államilag behajtandó »P. K. T. dotációt«. Szóval mi nem mondhatjuk, s nem is

mondjuk azt, hogy »a Külügyminisztérium viselkedése nagyon furcsa«. Én inkább arról vagyok meggyőződve, hogy jóindulattal és reális támogató szándékkal állunk szemben, még ha első szóra nem is tudnak 8000 forintot kiutalni a fordítás költségeire. A »Szikra« ügy viszont engem is nagyon elszomorít. Hiba volt, fölösleges volt *most* kiforszírozni egy döntést ebben a dologban. Mondtam is magának, hogy egy teljesen kész, s főleg meggyőző formába rendezett anyaggal szabad csak a Szikrához menni, s nem egy hevenyészett tervvel. A kiadási jog, s az ezzel kapcsolatos tevékenység a Magáé. Kétségtelen, hogy a Maga lelkes ügyszeretetének köszönhető, hogy a felszabadulás után 2 kiadvány is megjelent P. K. munkáiból. A P. K. Társaság a dolog üzleti vonatkozásaiba nem avatkozhat bele. Nem is ez a feladata. Azok az akciók, melyek eddig a pénzteremtés tekintetében történtek, mind a kiadások anyagi kérdéseivel voltak összekapcsolva.” Bizonyos, hogy Szegi küldött válaszlevelet, mert Pap Károlyné levele szélére ráírta: „válasz, 48. júl. 10.” Hogy ezt a szöveget postázta-e vagy finomított rajta, nem tudjuk. Mindenesetre Pap Károlyné azonnal és nagyon hálásan válaszol: „Nagyon drága Szegi Pál! Most kaptam meg hosszú levelét. Mintha magát a Bibliát olvastam volna Karival kettesben, olyan nagy hatással volt rám megnyugtató és igen szeretetteljes hangja, kötelesség és szeretet, amire semmi más nem kötelezi, mint saját belső végtelen embersége Kari iránt s az én tépett életem iránt.”

Közben folynak a társaság üléseinek előkészítései is. *Programtervezet* címmel találunk egy féléves rendezvénytervet a papírok között. Szeptemberre Gelléri Andor Endre-émlékülést ír Szegi, Füst Milán emlékbeszédével. Októberre Bóka László és Lukács György előadásával egy *Világnézet és irodalom* című programot. Novemberre *Költők véres fejével az időben* munkacímmel – Szegi kézírásával megjegyezve, hogy ez „túlóan romantikus”, patetikus fordulat – Fenyő László-, Radnóti Miklós-, Sárközi György-, Friss Endre-, Lukács László-, Bálint György-, Pásztor Béla-émlékestet. Decemberre tervezi a társaság *A kritika korszerű feladatairól* c. ankétot Komlós Aladár, Molnár Miklós, Keszi Imre és Szegi részvételével. 1949 januárjára pedig egy Pap Károly-émlékülést vesznek tervbe, a közreműködők feltüntetése nélkül. A Szeginél megőrzött Pap Károly Társaság-dossziéból nem derül ki egyértelműen, megtartották-e ezeket a rendezvé-

nyeket. Valószínű, hogy némelyiket igen, némelyiket nem. Az bizonyos, Füst Milán tanulmánykötete két Gelléri-émlékezést is tartalmaz, de az egyik keltezése 1946-os, a másik alatt az évszám: 1955.

1949. január 3-án Szegi levelet küld az özvegynek. A feladó – ekkor a Szent János kórház lakója, onnan indítja a tudakozó levelet – a társaság céges papírját használja. Szegi különleges szívbetegséggel küszködött, de munkaszünetére ekkor is töretlen. Az elküldött levél indigós másolatát tartalmazza a Szegi-hagyaték. Udvarias, de határozott kérdést fogalmaz meg, mert a jelek szerint Pap Károlyné túlzott önállósággal intézkedik. „Illyés Gyulának ma hozzám érkezett leveléből tudtam meg azt, hogy Maga valami beadványt készített és az ő aláírásával továbbította. Illyés leveléből látom azt, hogy az ügy érdemére vonatkozóan ő maga teljesen tájékozatlan. Tőlem kért felvilágosítást, abban a hitében, hogy a beadványt én írtam. Egyébként nevének aláírására csak azzal a feltétellel adott felhatalmazást nekünk, hogy mindezek az apokrif elnöki aláírással kiadott leveleken az én eredeti aláírásomnak is szerepelnie kell. Ezzel mintegy hitelessé avatjuk az ő kézjegyét, és én személyemben osztozom az ilyen levelekben foglaltakra vonatkozó felelősségben. Most arra szeretném megkérni, hogy annak a beadványnak, esetleg beadványoknak másolatait forduló postával legyen kedves hozzám eljuttatni, nemcsak azért, hogy végre mi is tájékozódjunk a dologról, hanem azért is, mert ezeket a másolatokat hivatalos irattárunkban el kell helyeznünk. Ez törvény által előírt kötelessége az ügyvezetőnek. Remélem, nem történt semmi meg gondolatlan dolog, és rövidesen a legjobb barátság hangján napirendre térhetünk az ügy fölött. Gyuszi pár nap múlva kijön meglátogatni a kórházba, és én addig okvetlenül birtokában kívánok lenni a másolatnak vagy másolatoknak.” Pár nap múlva Szegi sürgeti a kérést: „Két lapját is megkaptam, azonban a legutóbbi levelemben nyomatékosan kért másolatot vagy másolatokat még mindig nem küldte el. Nagyon kérem, hogy jelen levelem tekintse hivatalos másodízbeni felszólításnak.” A jelek arra utalnak, megnehezül az özvegygel való együttműködés.

Ezután hónapokon át nem kerül új irat Szegi iratgyűjtőjébe. A következő dokumentum tíz hónappal későbbi, 1949. november 7-i keltezésű, benne Budapest Főváros Polgármesteri Hivatala kéri a „megszerkesztett és kellően felszerelt alapszabály

láttamozási kérelmét a belügyminiszter úrhoz címezve” benyújtani. Az irat mellé tűzve Szegi válaszelevelének másodpéldánya és az ajánlott feladóvevény. Ennek rezüméje egyben a társaság működésének mérlegét is megvonja. „Hivatkozással [...] határozatukra tisztelettel bejelentem, hogy az alakulás alatt álló Pap Károly Barátainak Társasága első alakuló megbeszélése óta semmiféle működést nem fejtett ki. Még az alapszabály-tervezetre vonatkozóan sem történt végleges határozat. [...] A működés nélkül eltelt hosszú idő alatt mérlegelni kellett, hogy van-e speciális feladata a Társaságnak, s hogy ennek a speciális feladatnak elvégzésére valóban szükség van-e a társaság megalakítására. [...] Ezért tisztelettel haladékat kérünk az alapszabály-tervezet benyújtására vonatkozóan.”

Ha nem tudunk is bizonyosat, feltételezhetjük, amögött, hogy Szegi maga kibebbíti, fokozza le a társaság működését a hivatal előtt, politikai félelmek is állhattak már. Tegyük fel azonban, hogy igaz az állítás. Ezzel mintha Németh László vélekedése igazolódna. Németh ugyanis csatlakozó levelében 1948. március 21-én ezt írta: „Én ugyan soha semmiféle társaságnak tagja nem voltam; és ha egyik másik (mint a debreceni Ady Társaság) úgy is tartott nyilván, nem az én hozzájárulásommal. Azt tapasztaltam, hogy az irodalomnak csak kiadókra és folyóiratokra van szüksége; minden társaság, alapítvány, államsegély stb. – csak a valódi szellemi erőviszonyok meghamisítását eredményezi.” A keserű vélekedésben – nem tagadhatjuk – sok az igazság. De 1949 vége felé már nincs is lehetőség a működésre. Az irodalom (és persze a társadalom) önszerveződési formáit a hatalom ellehetetleníti. A folyóiratok megszűnnek. Nincs már *Újhold*, *Magyarok*, *Válasz*, *Alkotás*, *Kortárs*, *Valóság*, *Budapest*, csak *Fórum*, *Társadalmi Szemle*, *Csillag*...

Befejezésül egyetlen feladatunk maradt, bemutatni Szegi Pált, a társaság ügyvezető titkárát, akinek hagyatékában az idézett dokumentumok megőrződtek. Szegi 1902-ben született. Illyéssel együtt érettségizett a maga „diktatúras fegyelmije” után az Izabella utcai kereskedelmi iskolában. Alakját Illyés Gyula megörököltette a *Beatrice apródjai* című esszéregényében is. Mindketten ugyanabban az irodalmi és baráti körben tájékozódtak, amelynek vezérlő csillaga akkoriban Kassák Lajos volt. 1921-ben kiadásra kész versgyűjteménye volt Szeginek – mely nem jelent meg, de a közeljövőben a hagyatékából és a publikált írásokból megjelentetendő Szegi-kö-

tetben kéziratok alapján rekonstruáltuk –, lefordította Assisi Szent Ferenc himnuszát úgy, hogy maga Kassák csak javításokat ajánlott rajta. Szegi és Illyés a párizsi emigrációban is társak voltak, a *Hunok Párizsban* szereplői között szintén felismerjük Szegi alakját. Hazatérte után a *Pesti Hírlap Vasárnappja* című hetilap szerkesztője lett. Heti 50 oldalt szerkesztett, munkát adott a magyar irodalom jeleseinek és fiataljainak. Baráti köréhez tartozott többek között Gelléri Andor Endre, József Attila, Szabó Lőrinc, Fenyő László, Sárközi György, Ascher Oszkár, Zelk Zoltán, Szerb Antal, Genthon István, Tóth Aladár, Tersánszky és persze Pap Károly is. Pap Károlynak tucatnyi novelláját publikálta Szegi a zsidótörvények után is.

1945 után a *Fényező* szerkesztője Balázs Bélával, majd – míg egy koncepcióssal perrel el nem távolítják a lap éléről – a *Szabad Művészet* élén állt. Ezt követően a *Küldetés* egyik szerkesztője lett, és munkát ad azoknak, akik kiszorultak a nagyobb nyilvánosságból, például Nemes Nagy Ágnesnek, Vas Istvánnak, Kormos Istvánnak, Szántó Piroskának, Nagy Lászlónak. Ahogy módosult pályája, úgy változtak témái. Noha élete végéig írt verseket, s ezeket Szabó Lőrinc is nagyra tartotta, izgalmasabbak a fiatalkori, többnyire eddig nem publikált avantgárd költemények dokumentumértékük miatt. Ezek

ugyanis az irodalmi avantgárd vékony szálát sodorják egy szabad szemmel alig láthatóan vastagabbra. Élete végéig írt irodalmi tanulmányokat, majd képzőművészeti elemzéseket, többek között Déryről, Pap Károlyról, József Attiláról, Weöresről, Erdélyi Józsefről, Krúdyról, Szabó Lőrincről, Örkényről, illetve 1925-ben (!) Tihanyi Lajosról, Perlrott-Csaba Vilmosról, Schreiber Hugóról, Simon György Jánosról, majd 1945 után Rippl-Rónairól, Beck Andrásról, Munkácsyról, Gulácsyról, Berény Róbertől, Bálint Endréről, Beck Ö. Fülöpéről, Bokros Birman Dezsőről, Baresayról. Tervezte, hogy megírja a magyar karikatúra történetét, s noha ez a műve nem született meg, a karikatúráról szóló cikkei, kéziratoss töredékei megrajzolják ennek a – mások által elvégzendő – munkának vázát. 1958-ban halt meg.

A PAP KÁROLY MUNKÁIRÓL SZÓLÓ SZEGI-ÍRÁSOK LELŐHELYEI:

Pap Károly. Nyugat, 1934. I. 275–278.

Irgalom. Pap Károly novellái. Nyugat, 1937. I. 141–142.

A szüzesség fátylái. Pap Károly novellái. Válasz, 1947. II. 170–172.

FRANKFURT LUXOR HOTEL

FRANKFURT'S FRIENDLY HOTEL

Allerheiligentor 2-4, 60311 Frankfurt/Main, Germany

Tel.: 0049 69 29 30 67-8-9

Fax: 0049 69 28 77 66

City hotel for tourists, families and for business travellers

46 twin-, double- and triple rooms with 100 beds, all with bath/shower/WC/private phone/radio-alarm clock/minibar/colour TV with US program/soundproof windows, breakfast room with buffet breakfast (incl.) indoor garages

Location

in downtown area:

walking distance to all interesting and important places: shopping mall "ZEIL", Zoo, old city, museums, entertainment area "Old Sachsenhausen"

Direct connection to the airport

by subway train S8 (every 15 min) (7 stops only, ca. 18 min.)

the subway station "Ostendstrasse" is 2 min walk only from the hotel

Streetcar (tram)

connection to main train station

(Hauptbahnhof); 6 stops only, ca. 10 min by tram Nr. 11 in front of the hotel

Connection to the fairgrounds: another 2 stops from the main station by tram Nr. 19

